

Gecombineerde Commissie Vennootschapsrecht

**Advies inzake
het wetsvoorstel ‘Wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met de
uniformering en de verduidelijking van enkele bepalingen omtrent het bestuur en de
raad van commissarissen van rechtspersonen (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen)’**

31 augustus 2016

GECOMBINEERDE COMMISSIE VENNOOTSCHAPSRECHT

van de
Nederlandse Orde van Advocaten
en de
Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Advies inzake

het wetsvoorstel ‘Wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met de uniformering en de verduidelijking van enkele bepalingen omtrent het bestuur en de raad van commissarissen van rechtspersonen (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen)’

1. Inleiding

- 1.1 Op 8 juni 2016 is het wetsvoorstel Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (*Kamerstukken 34 491*) ingediend bij de Tweede Kamer. Ten aanzien van de consultatieversie van dit wetsvoorstel heeft de Gecombineerde Commissie Vennootschapsrecht (hierna: GCV) in 2014 advies uitgebracht.¹ De GCV constateert tot haar tevredenheid dat een aantal punten uit dat advies, waarvan sommige ook door anderen in de consultatiefase zijn opgemerkt, zijn verwerkt in het wetsvoorstel.
- 1.2 In het thans voorliggende advies worden, op een enkele uitzondering na, geen punten uit het GCV-advies op de consultatieversie opnieuw naar voren gebracht, maar wordt nog slechts ingegaan op enkele aspecten die in het wetsvoorstel zijn gewijzigd ten opzichte van de consultatieversie.

2. Algemeen

- 2.1 Het is nuttig dat de algemene bepalingen over aansprakelijkheid van bestuurders (en commissarissen) die voor alle rechtspersonen gelden thans in het algemene gedeelte worden opgenomen. Tevens is het nuttig dat op deze wijze wordt verduidelijkt dat een aantal basisnormen voor alle bestuurders (en commissarissen) van alle rechtspersonen gelden. Hierdoor wordt de in de literatuur wel besproken onduidelijkheid over de toepasselijkheid van die normen op bijvoorbeeld bestuurders van stichtingen en verenigingen weggenomen. Het is volgens de GCV goed denkbaar dat dit ook de verdere rechtsvorming in de rechtspraak ten goede zal komen.
- 2.2 De GCV ondersteunt dat het wetsvoorstel thans voorziet in de mogelijkheid voor het gebruik van een monistisch bestuursstelsel bij de vereniging en stichting.

Ontstentenis en belet

- 2.3 De GCV acht het zinvol dat het wetsvoorstel, anders dan de consultatieversie, voorziet in wettelijke bepalingen die verplichten om een statutaire voorziening te treffen voor ontstentenis

¹ Advies inzake het voorontwerp wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de Faillissementswet in verband met het verbeteren van de kwaliteit van het bestuur en toezicht bij verenigingen en stichtingen alsmede de uniformering van enkele bepalingen daaromtrent voor alle rechtspersonen, 6 mei 2014, kenbaar via: knbnl.nl/adviezen-gcv.

en belet van bestuurders (artikel 9 lid 6 (nieuw)) en commissarissen (artikel 11 lid 7 (nieuw)). Onder het huidige recht kent de wet alleen voor de NV en de BV een dergelijke verplichting, met dien verstande dat alleen voor de BV de regeling ook voor commissarissen (2:252 lid 4 BW) geldt. De BV-regeling is nog van recente datum (1 oktober 2012).

- 2.4 Door de voorgestelde plaatsing in titel 1 van Boek 2 BW zal de ontstentenis en belet-regeling van het wetsvoorstel gelden voor alle rechtspersonen. In deze uniformering kan de GCV zich vinden, maar bij de wijze waarop de regeling is vormgegeven plaatst zij een enkele kanttekening.
- 2.5 In de regeling wordt een onderscheid gemaakt tussen twee situaties, namelijk (i) ontstentenis of belet van elk van de bestuurders, en (ii) ontstentenis of belet van een of meer bestuurders. Voor categorie (i) moeten de statuten voorzien in een regeling en voor categorie (ii) kunnen de statuten een regeling treffen. De huidige wet, waarbij de GCV de meest recente regeling (die van de BV) tot uitgangspunt neemt, kent dit onderscheid niet. Maar in statuten van NV's en BV's wordt het onderscheid overigens doorgaans wél gemaakt, zo is de indruk van de GCV. De GCV meent dat de voorgestelde wettekst, in het bijzonder de tweede volzin, niet uitsluit dat de statuten zowel in de situatie dat alle bestuurders ontbreken (categorie (i)) als in de situatie dat een of meer bestuurders (maar niet alle) ontbreken (categorie (ii)), tijdelijk een derde persoon kan worden aangewezen die bestuurshandelingen verricht, al dan niet samen met de overgebleven bestuurders. Dat is ook in lijn met de huidige regeling en praktijk. De toelichting op de slotzin van artikel 2:9 lid 6 (nieuw)(MvT, p. 13-14)², zou echter anders kunnen worden begrepen. De GCV meent dat de wetgever dit punt moet verduidelijken, waarbij zij het van belang acht dat de regeling niet beperkter wordt uitgelegd dan onder het huidige recht het geval is. Dit zou tevens meebrengen dat de tekst van de laatste volzin van artikel 2:9 lid 6 (nieuw) niet beperkt blijft tot het geval waarin alle bestuurders ontbreken. Immers, ook een persoon die bij belet of ontstentenis van een bestuurder (niet de enig bestuurder) de plaats van die bestuurder tijdelijk waarneemt, dient - voor wat deze bestuursdaden betreft - met een bestuurder te worden gelijkgesteld.
- 2.6 De toelichting vermeldt dat de laatste volzin van artikel 2:9 lid 6 (nieuw) is ontleend aan de bepalingen over het verrichten van bestuursdaden door een niet-bestuurder bij NV en BV (art. 2:151 en 261 BW), welke bepalingen bij inwerkingtreding van het wetsvoorstel komen te vervallen (onderdelen CC en XX van Artikel I van het wetsvoorstel). De motivering luidt dat met het vervallen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van commissarissen bij tegenstrijdig belang van een of meer bestuurders (met ingang van 1 januari 2013) art. 2:151(261) BW alleen nog van belang is in het kader van ontstentenis en belet. De GCV meent dat dit niet juist is, omdat het toepassingsbereik van art. 2:251(261) ruimer is. Zo kan de raad van commissarissen de rechtspersoon vertegenwoordigen krachtens de clawback-regeling (art. 2:135 lid 8 BW), bij het doen van een verzoek aan de Ondernemingskamer tot ontslag van een commissaris van een structuurvennootschap (art. 2:161(271) lid 2 BW) en bij het doen van een enquêteverzoek (art. 2:346 lid 2 BW), in deze gevallen ongeacht of sprake is van ontstentenis of belet. Voorts wordt, juist vanwege het vervallen van de vertegenwoordigingsregel bij tegenstrijdig belang, art. 2:151(261) BW toepasselijk geacht indien de raad van commissarissen namens de vennootschap besluit een procedure tegen een bestuurder te entameren en daarbij de vennootschap te vertegenwoordigen op grond van een statutaire bepaling als bedoeld in art. 2:130 (240) lid 4 BW (Handboek, 13^e druk, 2013, nr. 263 jo. nr. 257 jo. nr. 236). Denkbaar is voorts dat ook anderen dan commissarissen, waarbij te denken valt aan leden van een *executive committee*, op grond van een statutaire vertegenwoordigingsbevoegdheid als bedoeld in art. 2:130 (240) lid 4 daden van bestuur

² In het bijzonder de zin: "In de gevallen waarin slechts ten aanzien van een deel van de bestuurders sprake is van ontstentenis of belet, kunnen de nodige bestuurshandelingen verricht worden door de overige bestuurders."

verrichten. De GCV meent dan ook dat de laatste volzin van het voorgestelde zesde lid zou moeten worden vervangen door een nieuw zevende lid, bestaande uit de tekst van de twee leden van art. 2:151(261)BW, onder vernummering van lid 7 tot lid 8.

- 2.7 In het voorgestelde artikel 2:11 lid 7 (nieuw) mist de GCV een bepaling die inhoudt dat een ander dan een commissaris die bij ontstentenis of belet van een commissaris tijdelijk de functie van commissaris vervult, met een commissaris wordt gelijkgesteld.

Meervoudig stemrecht

- 2.8 Het wetsvoorstel uniformeert voor alle rechtspersonen de regeling van meervoudig stemrecht binnen het bestuur (artikel 9 lid 4 (nieuw)) en raad van commissarissen (artikel 11 lid 5 (nieuw)). De GCV kan zich voorstellen dat er op dit punt een overgangsrechtelijke bepaling nodig is, omdat bestaande verenigingen en stichtingen statuten kunnen hebben die op dit punt afwijken. In dit verband wijst de GCV op de opmerking in de toelichting dat het voorstel niet noodzaakt tot het wijzigen van de statuten (p. 8).

Terminologie

- 2.9 In het wetsvoorstel wordt niet meer gesproken van het toezichthoudend orgaan maar van de raad van commissarissen. Het ware, vanuit het oogpunt van consistentie, te overwegen om deze terminologie ook door te voeren in het bestaande artikel 2:297b lid 1 BW. In de toelichting (MvT, p. 20) wordt opgemerkt dat het niet voor de hand ligt om binnen Boek 2 BW verschillende benamingen te hanteren voor organen die in feite dezelfde functie vervullen; ongeacht de aanduiding van het desbetreffende orgaan door de rechtspersoon zelf, is een orgaan waaraan de taak wordt toegekend om toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken een raad van commissarissen in de zin van de wet. Deze toelichting pleit ervoor om de laatste volzin van (i) art. 2:346 lid 2 BW en (ii) art. 2:349 lid 1 BW³ als overbodig te schrappen.⁴

Overgangsrecht

- 2.10 Het wetsvoorstel bevat in artikel XV lid 2 het in de ogen van de GCV ongelukkige overgangsrechtelijke systeem van het verplicht verwerken van een wetswijziging bij de eerstvolgende statutenwijziging. In dit geval betreft het de ontstentenis en belet-voorziening die in de statuten moet worden opgenomen. Het gevaar bestaat dat dit, zeker na verloop van tijd, niet meer op het netvlies staat. Bovendien zal de regeling met dit systeem voor vele stichtingen en verenigingen een dode letter blijken omdat statutenwijziging veelal niet of zelden aan de orde is. De GCV heeft daarom de voorkeur voor een systeem waarin binnen x jaar de wijziging moet worden doorgevoerd.
- 2.11 In het wetsvoorstel ontbreekt overgangsrecht ten aanzien van het schrappen van de artikelen 2:47 en 57 lid 4 BW over vertegenwoordiging bij tegenstrijdig belang van de vereniging, de coöperatie en de onderlinge waarborgmaatschappij. De GCV bepleit dat een overgangsrechtelijke bepaling wordt toegevoegd in de lijn van art. IV van de Wet Bestuur en Toezicht.⁵ De GCV hecht eraan deze voor de praktijk belangrijke opmerking, die zij ook ten aanzien van het voorontwerp heeft gemaakt, hier te herhalen.

³ Luidend: "Voor de toepassing van dit lid wordt met een raad van commissarissen gelijkgesteld een toezichthoudend orgaan dat bij of krachtens de statuten van de rechtspersoon is ingesteld."

⁴ Hetzelfde geldt voor lid 3 van art. 2:297a en lid 2 van de artikelen 2:132a, 2:242a, 2:252a en 2:297b, die een regeling bevatten over het aantal bestuurs- en toezichtfuncties dat iemand kan vervullen en waarover de toelichting, p. 1-2, opmerkt dat deze in 2016 zullen worden geëvalueerd als onderdeel van de Wet bestuur en toezicht.

⁵ Deze bepaling zou als volgt kunnen luiden: "1. De algemene vergadering kan, indien een vereniging voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze wet onbevoegdlijk door het bestuur of een bestuurder is vertegenwoordigd

Tegenstrijdig belang

- 2.12 Het wetsvoorstel beoogt om de sinds 1 januari 2013 voor de BV en de NV geldende tegenstrijdigbelangregeling op alle rechtspersonen van toepassing te laten zijn door de plaatsing in Titel 1 van Boek 2 BW. De toelichting vermeldt op p. 12 dat de voorgestelde regeling gelijk is aan de regeling die nu al geldt voor de NV en BV. De MvT, p. 9, reageert op de opmerking uit de consultatie dat de voor NV en BV bestaande regeling te bezwarend zou kunnen zijn voor kleine verenigingen en stichtingen. Gesteld wordt dat dit niet zo is, omdat, indien een rechtspersoon *de voorgestelde hoofdregel* te bezwarend vindt, hij *op dat punt* in de statuten een andersluidende regeling kan opnemen (cursivering toegevoegd). Met de voorgestelde "hoofdregel" wordt bedoeld op de onthoudingsregel uit de bestaande regeling voor NV en BV: dat een bestuurder of commissaris met een tegenstrijdig belang niet deelneemt aan de beraadslaging en de besluitvorming (MvT, p. 5). Die onthoudingsregel is echter van dwingend recht; daarvan kan alleen in de statuten worden afgeweken indien hetzij alle bestuurders én alle commissarissen een tegenstrijdig belang hebben, hetzij alle bestuurders een tegenstrijdig belang hebben en een raad van commissarissen ontbreekt. Dit zijn zeldzame gevallen, ook bij kleine stichtingen of verenigingen met een meerhoofdig bestuur. De suggestie in de MvT, p. 9, dat in de statuten vrijelijk van de hoofdregel kan worden afgeweken, is onjuist. Dezelfde onjuiste suggestie staat op p. 6 MvT, waar zonder nuance, na een uiteenzetting van de voorgestelde bepaling, wordt opgemerkt: "In de statuten kan overigens anders worden bepaald." Uit de daarop volgende volzin blijkt voor de in deze materie ingevoerde lezer dat dit niet zo algemeen bedoeld is, maar het ware beter om hierover klare wijn te schenken.
- 2.13 Net als in de consultatieversie voorziet de voorgestelde regeling voor de stichting in een alternatief voor de restbevoegdheid van de algemene vergadering, omdat de stichting geen algemene vergadering kent. Het gaat uitsluitend om de hiervoor beschreven situatie waarin statutaire afwijking mogelijk is, dus wanneer alle bestuurders én alle commissarissen een tegenstrijdig belang hebben, of alle bestuurders een tegenstrijdig belang hebben en een raad van commissarissen ontbreekt. Bij NV, BV of vereniging wordt het besluit dan genomen "door de algemene vergadering, tenzij de statuten anders bepalen." De slotwoorden van art. 9 lid 5 (nieuw) en art. 11 lid 6 (nieuw) voegen daaraan toe: "dan wel, indien het een stichting betreft, door het bestuur (in art. 11 lid 6: de raad van commissarissen) onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen, *tenzij de statuten anders bepalen*." Het is onduidelijk of de laatste tenzij-bepaling alleen ziet op de mogelijkheid om in de statuten te bepalen dat een ander dan het in de wet aangewezen orgaan het besluit neemt (zoals het geval is bij de bestaande regeling voor NV en BV), of dat ook kan worden afgeweken van de eis van schriftelijke vastlegging van de desbetreffende overwegingen, zodanig dat die eis geheel wordt "weggeschreven." De voorgestelde wettekst sluit deze laatste mogelijkheid in ieder geval niet uit.
- 2.14 In de toelichting wordt niet ingegaan op deze tenzij-clausule bij de stichting. De toelichting suggereert dat afwijking van de schriftelijke vastleggingseis niet mogelijk is. Met dit vereiste "wordt bewerkstelligd" dat bestuurders en commissarissen zich rekenschap geven van de norm dat zij bij de vervulling van hun taak, de belangen van de rechtspersoon en de daaraan verbonden onderneming of organisatie dienen te laten prevaleren boven hun persoonlijke

wegens een tegenstrijdig belang van een of meer bestuurders of commissarissen, die vertegenwoordiging bekrachtigen door de vertegenwoordiger of vertegenwoordigers daartoe aan te wijzen op of na de datum van inwerkingtreding van de wet. 2. Op een statutaire regeling die inhoudt dat in alle gevallen waarin de vereniging een tegenstrijdig belang heeft met een of meer bestuurders of commissarissen, de vereniging wordt vertegenwoordigd door een ander dan het bestuur of een bestuurder, kan na inwerkingtreding van de wet geen beroep meer worden gedaan."

belangen (MvT, p.6, eerste hele alinea). Deze toelichting verdraagt zich niet of slecht met de mogelijkheid om dit vereiste in de statuten weg te schrijven. Te overwegen valt om de slotwoorden van art. 9 lid 5 en art. 11 lid 6, "tenzij de statuten anders bepalen" te schrappen. De GCV acht het juist dat daarmee voor de stichting niet de mogelijkheid zal bestaan om in de statuten te bepalen dat in dit uitzonderlijke geval het besluit niet wordt genomen door het bestuur, onderscheidenlijk de raad van commissarissen, maar door een ander (orgaan). Het vastleggingsvereiste wordt in de toelichting immers uitdrukkelijk gekoppeld aan de taak van het bestuur, onderscheidenlijk de raad van commissarissen. Indien het desondanks wel de bedoeling is dat van de eis van schriftelijke vastlegging statutair kan worden afgeweken, dan dient de toelichting dat duidelijk te vermelden.

- 2.15 De GCV merkt nog op dat in de praktijk onduidelijkheid bestaat over de vraag of er sprake is van tegenstrijdig belang in de zin van de wet indien een bestuurder ook aandeelhouder is en het bestuur een besluit neemt omtrent de goedkeuring van een besluit tot uitkering aan aandeelhouders (zoals bedoeld in artikel 2:216 lid 2 BW). Een verduidelijking van dit punt in de wet of de toelichting zou van groot belang zijn voor de praktijk.

Statutaire beletregeling en tegenstrijdig belang

- 2.16 De derde volzin van de hiervoor besproken artikelen over belet en ontstentenis (artikel 9 lid 6 en artikel 11 lid 7) bepaalt dat in de statuten nader kan worden bepaald wanneer sprake is van belet. In de praktijk bestaat onduidelijkheid over de vraag of de statuten kunnen bepalen dat (ook) sprake is van belet indien een bestuurder of commissaris een tegenstrijdig belang heeft als gevolg waarvan hij zich moet onthouden van de desbetreffende beraadslaging en besluitvorming. De ruim geformuleerde wettekst laat het toe. Ook uit een opmerking van de toenmalig Minister van Veiligheid en Justitie tijdens de behandeling van de Wet Bestuur en Toezicht wordt afgeleid dat dit mogelijk is, zij het dat zijn opmerking de indruk wekt dat die mogelijkheid beperkt is tot de situatie waarin er niet meer dan één bestuurder is (*Kamerstukken II 2008/09, 31 763, nr. 3, p. 19*). De GCV beveelt aan dat deze onduidelijkheid in de toelichting wordt weggenomen en dat uitdrukkelijk wordt vermeld dat de statuten kunnen bepalen dat een bestuurder of commissaris met een tegenstrijdig belang in de zin van de wet, in zoverre in een beletsituatie verkeert.

Uniformering aansprakelijkheidsbepalingen

- 2.17 De toelichting vermeldt (MvT op lid 1 van artikel 2:9b (nieuw), p. 17) dat het wetsvoorstel beoogt over taak en aansprakelijkheid van bestuurders een meer overzichtelijke regeling te geven dan de huidige, door afzonderlijke bepalingen op te nemen over het bestuur (artikelen 2:9 en 2:9a) en over bestuurdersaansprakelijkheid (artikelen 2:9b en 2:9c). Bovendien zijn die bepalingen voor alle rechtspersonen opgenomen in het algemene gedeelte van Boek 2. Dat geldt ook voor aansprakelijkheid in faillissement van bestuurders en commissarissen, welke regels thans nog verspreid zijn over de verschillende titels van Boek 2 BW, maar in het wetsvoorstel samengevoegd worden tot art. 2:9c, in art. 2:11c van overeenkomstige toepassing verklaard op commissarissen (MvT par. 3.5 op p. 6). De GCV vraagt zich af waarom deze lijn niet is doorgetrokken naar de aansprakelijkheid van bestuurders en commissarissen voor, kort gezegd, misleidende (jaar)cijfers. Ook deze regels zijn verspreid over de verschillende titels van Boek 2 BW (artikelen 50a, 139, 150, 249, 260 en 300a) en lenen zich voor uniformering en samenvoeging in Titel 1, bijvoorbeeld in een nieuw art. 2:9d (met een overeenkomstige uitbreiding in art. 2:11c voor commissarissen). De voornoemde bestaande artikelen kunnen dan vervallen.

3. Artikelsgewijs commentaar

- 3.1 In het voorgestelde artikel 9 lid 2 ontbreekt, vergeleken met het huidige artikel 2:9 lid 1 BW, de verwijzing naar de toedeling van bestuurstaken ‘krachtens de wet’. De GCV meent dat, gelet op bijvoorbeeld de wettelijke taakverdeling bij een one tier-board (in voorgesteld artikel 9a lid 1), de verwijzing naar de wet moet worden gehandhaafd.
- 3.2 De formulering ‘van elk van de bestuurders’ in de voorgestelde bepalingen (artikel 9 lid 6 en artikel 11 lid 7) over ontstentenis en belet zou beter kunnen worden vervangen door ‘van alle bestuurders’. Daaruit blijkt volgens de GCV duidelijker wat bedoeld is.
- 3.3 De formulering 'Wanneer hierdoor geen besluit kan worden genomen' in het voorgestelde artikel 9 lid 5 over tegenstrijdig belang van bestuurders zou beter kunnen worden vervangen door 'Indien alle bestuurders een tegenstrijdig belang hebben'. Daaruit blijkt volgens de GCV duidelijker wat bedoeld is. De formulering 'Wanneer de raad van commissarissen hierdoor geen besluit kan nemen' in het voorgestelde artikel 11 lid 6 kan om dezelfde reden beter vervangen worden door 'Indien alle commissarissen een tegenstrijdig belang hebben'.
- 3.4 Aan lid 5 van artikel 9c is ten opzichte van lid 5 van het huidige art. 2:138 (248) BW toegevoegd: 'Lid 4 is van overeenkomstige toepassing.' De reden voor deze aanvulling wordt in de MvT echter niet toegelicht. Die reden wordt ook niet aanstonds duidelijk uit de voorgestelde wettekst. Is bedoeld dat de rechter in de schadestaatprocedure de matiging van het vierde lid kan toepassen en is het daarmee een codificatie van HR 20 juni 2008, NJ 2008/356? Of wordt beoogd te verduidelijken dat de rechter die de vraag naar de omvang van het boedeltekort doorschuift naar de schadestaatprocedure meteen al het maximumbedrag daarvan kan bepalen door middel van een matigingsoordeel? De GCV bepleit dat deze wijziging wordt toegelicht en dat de wettekst ondubbelzinnig bij die toelichting aansluit. Overigens verwijst de toelichting op p. 19 naar 'het voorgestelde artikel 2:11d' waar 2:11c wordt bedoeld (een art. 2:11d wordt niet voorgesteld).
- 3.5 Het voorgestelde artikel 11 lid 3 tweede volzin spreekt over het ‘algemene’ toezicht op het beleid. Het is de GCV niet duidelijk wat hiermee wordt bedoeld; in de toelichting wordt er niet op ingegaan.
- 3.6 De GCV meent dat de in artikel 11c voorgestelde ‘overeenkomstige toepassing op commissarissen’ van artikel 9c niet helemaal juist is (de raad van commissarissen houdt immers slechts toezicht op de administratieplicht en het openbaar maken van de jaarrekening). Artikel 11c zou, zoals in het huidige artikel 2:149(259) BW, gewag moeten maken van overeenkomstige toepassing op *de taakvervulling* door de raad van commissarissen.
- 3.7 In het voorgestelde artikel 2:63k (nieuw) ontbreekt een lid dat de toepassing van het voorgestelde artikel 2:9a lid 2 (nieuw) uitsluit voor de besluiten zoals bedoeld in artikel 2:63j BW. Zie in dit verband de artikelen 2:164a/274a lid 3 BW (en in verband daarmee de onderdelen EE en ZZ van artikel I van het wetsvoorstel).
- 3.8 De tweede volzin van artikel 2:132/242 lid 1 BW kan vervallen gelet op het voorgestelde artikel 9a lid 3 (nieuw). Daartoe zouden onderdelen R en NN van artikel I van het wetsvoorstel moeten worden aangepast.
- 3.9 In artikel 2:286 lid 4 sub c BW wordt voorgesteld om de zinsnede op te nemen ‘indien er een raad van commissarissen wordt ingesteld’. Volgens de GCV zou deze beter kunnen luiden ‘indien de statuten voorzien in een raad van commissarissen’. Daarmee wordt duidelijk dat ook als in de statuten een facultatieve raad van commissarissen is opgenomen, de wijze van benoeming en ontslag van commissarissen daarin geregeld moet zijn en dus niet eerst op het moment dat de raad van commissarissen daadwerkelijk wordt ingesteld.

- 3.10 In artikel 9c (nieuw) ontbreken door een zetfout in lid 2 na 'artikel 15i van Boek' de woorden '3 van het Burgerlijk Wetboek'. Het cijfer 3 voor 'Een onbelangrijk verzuim' dient te vervallen en als '3.' geplaatst te worden voor het begin van het derde lid ('Niet aansprakelijk is [...] af te wenden').

Den Haag, 31 augustus 2016

Bijlage: samenstelling GCV

Bijlage

Samenstelling van de Gecombineerde Commissie Venootschapsrecht

Prof. mr. M. (Martin) van Olffen, notaris De Brauw Blackstone Westbroek, Amsterdam, voorzitter,
Prof. mr. B. (Barbara) Bier, notaris-lid, of counsel Stibbe, Amsterdam,
Mr. M.Y.H.J. (Manon) den Boer, notaris DLA Piper, Amsterdam,
Mr. G.C. (Gerco) van Eck, notaris Loyens & Loeff, Rotterdam,
Prof. mr. J.B.S. (Steven) Hijink, advocaat-lid, counsel Stibbe, Amsterdam,
Prof. mr. L.G.H.J. (Louis) Houwen, advocaat Dirkzwager, Nijmegen,
Mr. A.F.J.A. (Fons) Leijten, advocaat Stibbe, Amsterdam,
Prof. mr. C.W.M. (Kitty) Lieverse, advocaat Loyens & Loeff, Amsterdam,
Prof. mr. G.T.M.J. (Geert) Raaijmakers, advocaat NautaDutilh, Amsterdam,
Mr. dr. G.J.C. (Günther) Rensen, notaris-lid, prof. support lawyer Allen & Overy, Amsterdam,
Mr. drs. D.A.M.H.W. (Daniella) Strik, advocaat Linklaters, Amsterdam,
Mr. A.H.G. (Arnaud) Wilod Versprille, notaris Olenz, Veenendaal.

Secretariaat:

Mr. C. (Corrie) Heck-Vink,
Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
Tel. 070-3307158
e-mail: c.heck@knb.nl